పాపులర్ రచనలు చేయటం ఎలా?

యండమూరి వీరేంద్రనాథ్

(క్రిందటిసంచిక నుంచి తరువాయి)

రిపిటీషన్

ఒక్కొక్క సారి ఒకే పదం వాక్యంలో చాలాసార్లు రిపీట్ అవుతూ ఉంటుంది. లేదా ఒక పేరాగ్రాఫ్‌లోనే ఆ పదం పునరుక్తి అవుతుంది. రెండోసారి చదువుకోవడం వలన దీనిని తొలగించుకోవచ్చు. ఈ క్రింది వాక్యం గమనించండి.

వశిష్ట్ ఏమయ్యాడు అనుకుంది దీపిక. గుండె లయ తప్పినట్లు అనిపించింది ఆమెకి. వశిష్ట అక్కడ లేకపోవడంతో ఆమె భయం రెట్టింపు అయింది. వెనుతిరిగి ఇంట్లోకి వచ్చేస్తూ అనుకుంది. "వశిష్ట్‌ని ఎవరైనా ఎత్తుకెళ్ళిపోలేదు కదా"అని. ముఖం మీద పట్టిన చెమటని తుడుచుకుంటూ గబగబా లోనికి నడిచింది ఆమె. వశిష్ట్‌ని ఎవరైనా కిడ్నాప్ చేశారేమో అనుకుంది. ఆమె అలా అనుకుంటుండగానే దూరంగా సైకిల్ శబ్దం వినిపించింది.

పై పేరాగ్రాఫ్ లో "అనుకోవడం" అన్న పదం రెండు మూడు సార్లు రిపీట్ అయింది. అలాగే "ఆమె" అన్న పదం కూడా చాలా సార్లు వచ్చింది. అక్కడ ఉన్నది ఆమె ఒక్కరే కాబట్టి "ఆమె" అని అన్నిసార్లు వ్రాయనక్కరలేదు. ఆమె ఏమనుకుందో ప్రతిసారీ అనుకుంది - అనుకుంది అని వ్రాయనక్కరలేదు.

పై పేరాగ్రాఫ్ నే చాలా కుప్తంగా , అందంగా ఏ మాత్రం భావం చెడకుండా వ్రాయవచ్చు. మీరు ప్రయత్నించి చూడండి. మీదగ్గర ఏవైనా మీరు వ్రాసిన వ్రాతప్రతులుంటే ఈ దృష్టిలో చూడండి. ప చెప్పిన అంశాలన్నీ గమనిస్తే ఈ దోషాలు చాలా కనబడతాయి.

ఒకే భావం

ఒక రచయిత పుంఖానుపుంఖాలుగా రచనలు చేస్తున్నప్పుడు ఒకే భావప్రకటన చాలాసార్లు కనబడే ప్రమాదం ఉంది. ఈ ప్రమాదం పెద్ద రచయితలైన ఛేజ్, షిల్డీషెల్డాన్, ఇర్వింగ్ వేలేస్ లకే తప్పలేదు.

"దవడ కండరం బిగుసుకుంది..", "క్షణంలో వెయ్యో వంతు..", "అతడు షాక్ తగిలినట్లు నిలబడిపోయాడు.." లాంటి ప్రయోగాలు మొదట్లో నా రచనల్లో చాలా కనబడేవి. వాటి నుంచి బయటపడడం కోసం నేను చాలా శ్రమపడవలసి వచ్చింది.

తన రచనల్లో ఏ ప్రయోగాలు తరచూ కనబడతాయో తెలుసుకుని, ప్రతి రచయితా వాటిని క్రమేణా తప్పించి కొత్త భావాలు, కొత్త ప్రయోగాలు వ్రాయడం మొదలుపెట్టాలి.

అయితే ఇందులో ఒక చిక్కుంది.

ఒక రసాన్ని ఒక రచయిత ఎన్నో రకాలుగా వర్ణించలేడు. ఉదాహరణకి షాక్ అన్న పదాన్ని తీసుకుందాం..

"అతడికి షాక్ తగిలింది..అతడి నిశ్చేష్టుడైనాడు..అతడు అప్రతిభుడైనాడు..అతడు స్థాణువులా నిలబడిపోయాడు...బలమైన కెరటం మొహానికి తగిలినట్లయింది. ఒక చలిగాలి పవనం అతన్ని చుట్టుముట్టినట్లు అనిపించింది...మిన్ను విరిగి మీదపడినట్లు కంపించిపోయాడు. పిడుగుపాటుకి లోనైనట్లు వణికిపోయాడు. రక్తం లేనట్టు మొహం పాలిపోయింది. అడుగు ముందుకి వేయబోయి పాముకాటు తగిలినట్లు విలవిల్లాడిపోయాడు.,,భూకంపం వచ్చినట్లు అనిపించింది.."

ఈ రకంగా ఒక మనిషిన్ యొక్క షాక్‌ని వర్ణించవచ్చు. కానీ ఒక పాపులర్ నవలారచయిత నవల్లో, పాత్రలకి ఇలా షాక్ తగిలిన సంఘటనలు కనీసం పది , పదిహేను ఉంటాయి. అయితే ఆ భావాన్ని వెలిబుచ్చడానికి కేవలం 20, 25 కన్నా ఎక్కువ ఎక్స్‌ప్రెషన్స్ ఉండవు. అందువల్ల అవే రిపీట్ అవుతుంటాయి.

పాఠకులు కూడా ఆ రచయిత రచన చదువుతున్నప్పుడు ఇటువంటి భావప్రకటనకి అలవాటుపడిపోయి ఉంటారు. అందువల్ల పెద్ద ప్రమాదమేం లేదు కానీ ఇవే భావ ప్రకటనలు మాటిమాటికీ వ్రాస్తూఉంటే పాఠకులకి బోర్ కొట్టే ప్రమాదం ఉంది. అందువలన వీలయినంత వరకూ రచయిత క్రొత్తక్రొత్త ప్రయోగాలు చెయ్యడానికి నిరంతరం ఆలోచిస్తూ ఉండాలి.

రెండే పాత్రలు

ఒక సంభాషణ జరుగుతున్నప్పుడు అక్కడే రెండే పాత్రలుంటే వాటి పేర్లని ఎంత కుస్తంగా వాడితే అంత బావుంటుంది. ఈ క్రింది ఉదాహరణ గమనించండి..

డాక్టరు కృష్ణ వేణి తో "కంగ్రాట్యులేషన్స్. మీరు త్వరలోనే తల్లి కాబోతున్నారు..." అన్నాడు.

ఇందులో చాల కన్‌ఫ్యూజన్ ఉంది. డాక్టర్ కృష్ణ అనే వ్యక్తి వేణి అనే అమ్మాయితో ఈ మాట అన్నాడా? లేక కృష్ణవేణితో ఒక డాక్టర్ ఈ మాట అన్నాడా? లేక డాక్టర్ కృష్ణవేణి గర్భవతైతే మరో డాక్టర్ ఆమెతో మీరు తల్లి కాబోతున్నారు అన్నాడా? అని పాఠకులు అయోమయంలో పడతారు.

ఒకమ్మాయి, ఒకబ్బాయి మధ్య సంభాషణ వ్రాసేటప్పుడు ఈ రకమైన పేర్లు తరచూ వాడటం ఒక్కోసారి బోర్ కొడుతుంది. ఈ క్రింది ఉదాహరణ చూడండి..

డాక్టర్ కృష్ణ " కంగ్రాట్యులేషన్స్, మీరు తల్లి కాబోతున్నారు" అన్నాడు వేణితో. వేణి సిగ్గు పడింది. "థాంక్స్ డాక్టర్" అంది వేణి. డాక్టర్ కృష్ణ కుర్చీలోంచి లేచి వేణి దగ్గరకి వచ్చి " ఈ విషయం మీ భర్తకి చెప్పండి" అన్నాడు. వేణి తలవంచుకుని సిగ్గుతో " అలాగే డాక్టర్ కృష్ణ గారూ.." అంది.

డాక్టర్ కృష్ణ డోర్ తెరిచాడు. వేణి ఆయనకి నమస్కరించి బయటకు వెళ్ళింది.

చూడండి ఈ రచన ఎంత బోర్ కొట్టిందో..ఇదే సంఘటనని ఈ విధంగా కూడా వ్రాయవచ్చు..

డాక్టర్ కృష్ణ "కంగ్రాచ్యులేషన్స్" అన్నాడు వేణితో.

ఆమె తలవంచుకుని "థాంక్స్" అంది.

" ఈ విషయం మీ భర్తతో చెప్పండి..."

ఆమె సిగ్గుతో "అలాగే డాక్టర్ గారూ!" అని నమస్కరించి వెళ్ళిపోయింది.

సంభాషణ స్త్రీ పురుషుల మధ్య అయినప్పుడు క్రియలలో స్త్రీ లింగమూ, పురుషలింగమూ వాడటం ద్వారా ఎవరు మాట్లాడుతున్నారు అన్న విషయం పాఠకులకి అర్థం అవుతుంది. అందువల్ల పేర్లు వ్రాయనక్కరలేదు. ఆమె, అతడు అని కూడ

ఉపయోగించవచ్చు. పాఠకులకి ఆ సంఘటన చదువుతున్నప్పుడు అక్కడ వున్నది ఇద్దరే అని అర్థం అయినాక ఈ "ఆమె, అతడు" అన్న పదాలు కూడా అనవసరం.

"కంగ్రాట్యులేషన్స్ మీరు తల్లి కాబోతున్నారు."

"థాంక్స్ డాక్టర్ గారూ.."

"ఈ విషయం మీ భర్తకి చెబితే బావుంటుంది.."

ఆమె లేచి నమస్కరించి "వెళ్ళోస్తానండీ.." అంది.

ఇంత క్లుప్తంగా ఈ సంఘటనని చెప్పవచ్చు. ఇది మంచి శైలికి పరాకాష్ట.

ఇదే సంఘటనలో ఇద్దరు కాకుండా ముగ్గురు పాత్రలున్నప్పుడు మరింత జాగ్రత్తగా ఏ సంభాషణ ఎవరు మాట్లాడుతున్నారు అనేది పాఠకులకి అర్థమయ్యేలా వ్రాయాలి. ఇద్దరు పురుషులతో, ఒక స్త్రీ సంభాషిస్తున్నప్పుడు, పురుషుల్లో ఎవరు మాట్లాడుతున్నారో స్పష్టంగా పేరు వ్రాయాలి. స్త్రీ సంభాషణ చివర "అన్నది" అని వ్రాయటం ద్వారా, ఆ మాట్లాడింది స్త్రీ అని పాఠకులకి తెలిసేలా వ్రాయవచ్చు. స్త్రీ పేరు వ్రాయనక్కరలేదు.

శైలి ద్వారా మూడ్

ఇదే అంశంలో ఒకచోట , ప్రతి వాక్యంలోనూ విశేషణాలు చేర్చడం అంత ఆమోదయోగ్యం కాదు - అని వ్రాయటం జరిగింది. అలా అని అవసరమైన చోట వ్రాయకపోవడం కూడా రచనని పేలవం చేస్తుంది. చిన్న చిన్న పదాలే పాఠకుడికి బాగా నచ్చుతాయి. పాత్రపట్ల పాఠకుడికి ఒక ఇమేజ్ కలిగేలా చేస్తాయి.

ఆమె నవ్వుతూ అంది.. ఆమె ఆహ్లాదంగా నవ్వింది.. ఆమెలో ఒక రకమైన గ్రేస్ వుంది.. ఆమె స్టైల్‌గా ఆ కాగితాన్ని అతనికందించింది.. ఆమె సూటిగా అడిగిన ప్రశ్నకి అతను తత్తర పడ్డాడు. జడ అందంగా వూగింది.

వాక్యాల్లో ఇలాంటి పదాలు..అందం..ఆహ్లాదం..స్టైల్‌గా..మొదలైనవి పాఠకుడికి ఆ పాత్రపట్ల ఒక ఆత్మీయతని కలగజేస్తాయి. అందువల్ల అవసరం వచ్చినప్పుడు రచయిత ఇలాంటి పదాల్ని వదిలేయకూడదు.

"అతడు కౌంటర్ దగ్గరికి రాగానే "రూమ్ నెంబర్ ౧౧4 సర్" అంది రిసెప్షనిస్ట్ తాళాలందిస్తూ. అతడా తాళాలు తీసుకుని లిఫ్ట్‌వైపు నడిచాడు."

ఇదే సంఘటనని మరికొంత అందంగా ఇలా వ్రాయొచ్చు.

అతడు హోటల్‌లోకి నడిచాడు. రిసెప్షనిస్ట్ అతడి వైపు చూసి నవ్వుతూ "రూమ్ నంబర్ నూట పద్నాలుగు సర్!" అంది తాళాలందిస్తూ.

ఈ రెండు సందర్భాల్లోనూ కేవలం ఒక పదమే తేడా ఉన్నా ఒక రకమైన ఆహ్లాదం పాఠకుడికి ఈ రచనలో కనబడుతుంది.

శైలి ద్వారా శిల్పం

శిల్పం అంటే ఏమిటో, రచనలో శిల్పం యొక్క ప్రాముఖ్యత ఏమిటో ముందు ముందు విభాగాల్లో వివరిస్తాను. ప్రస్తుతం శైలికీ శిల్పానికీ వున్న సంబంధాన్ని పరిశీలిద్దాం.

ఒక రచనలో శిల్పం బావుండాలంటే, దానికి "శైలి" యొక్క సహాయం చాలా అవసరం.

ఈ క్రింది ఉదాహరణ గమనించండి.

"అతడి భార్యా, పిల్లలూ పోర్టికోలో నిలబడి ఉన్నారు. బ్రీఫ్‌కేసు పట్టుకుని అతడు కారు ఎక్కి స్టార్టు చేస్తూ "గుడ్ బై!" అన్నాడు.

అదే ఆఖరి గుడ్‌బై అని వారికి తెలీదు.

ఈ రకంగా కేవలం ఒకే వాక్యం ద్వారా పాఠకుల్లో ఎంతో ఉత్సుకతని సృష్టించవచ్చు.

'ప్రతిరోజూ క్రమం తప్పకుండా గుడికి వెళ్ళడం నాకు చిన్నప్పటినుంచీ అలవాటు. ఆ దృశ్యం చూశాక నేను గుడికి వెళ్ళలేదు. బార్ కి వెళ్ళాను.. '

ఈ విధంగా చిన్న చిన్న వాక్యాలని విభిన్నమైన రీతిలో వాడడం వల్ల శైలికి ఒక విశిష్టత చేకూర్చవచ్చు. ఈ శీర్షికలో మొదటి భాగంలోని మొదటి పది పేరాగ్రాఫ్‌లు చదవండి. చిన్న చిన్న వాక్యాలని కేవలం శిల్పం ద్వారా పాఠకుల్లో ఎంతో ఉత్సుకత పెంపొందించేలాగ వ్రాయడం జరిగింది. ఇది ఒక రకం పద్ధతి.

ఊరు పూజాపీఠంలా వుంది. ఊరు మొదట్లో వేపచెట్టు వేదం చదువుతున్నట్లు ఉంది..ఊరు చుట్టూ మెలిక తిరిగిన పిల్ల కాలువ అందమైన అమ్మాయి నడుం చుట్టూ తిరిగిన పరికిణీలా ఉంది.

ఈ విధంగా ప్రతివాక్యాన్ని అందంగా చెక్కడం ద్వారా కూడ పాఠకుల్లో ఒక రకమైన ఉత్సుకతని కలిగించవచ్చు. అయితే సాధారణమైన పాఠకులని ఈ రకమైన రచనలు అంతగా ఆకట్టుకోవు. ఇటువంటి రచనల ద్వారా పాపులర్ పుస్తకాలని అమ్మటం కష్టం..

సూక్తులు , కొటేషన్స్, మంచి వాక్యాలు.

ఎంత పాపులర్ రచనయినా సరే అందులో పాఠకుడిని ఆకట్టుకోగలిగే మంచి సూక్తిగాని, మంచి వాక్యం గానీ, భావప్రకటన గానీ లేకపోతే అది మంచి నవలగా నిలబడదు.

"జ్ఞానమూ, దంతమూ - రెండూ వచ్చేటప్పుడు చాలా బాధపెడతాయి.."

"నిశ్చింతగా వుండేది రెండు చోట్ల..తల్లి గర్భంలో, స్మశానం చితిమంటల్లో"

"ఈ ప్రపంచంలో మనుష్యులు రెండు రకాలు. తెలివైన వాళ్ళు, బలవంతులు. తెలివైన వాడు నీతిని వదిలిపెడితే రాజకీయనాయకుడు అవుతాడు. వదిలి పెట్టకపోతే మేధావో స్కూల్ టీచరో అవుతాడు. బలమైన వాడు నీతిని వదిలిపెడితే రౌడీయో, గుండానో అవుతాడు, వదిలి పెట్టకపోతే శ్రామికుడో, కర్షకుడో అవుతాడు."

ఇలా అక్కడక్కడా రచయిత కొన్ని మంచి కొటేషన్స్ వాడాలి. ప్రపంచాన్ని చూడడం వల్లా, పుస్తకాలు చదవడం వల్లా, నిరంతరం ఆలోచించడం వల్ల మంచి కొటేషన్స్ రచయిత మనసులో ఆకారం దిద్దుకుంటాయి. నోట్ చేసి పెట్టుకోవటమో, లేకపోతే ఒక మంచి సంఘటన వ్రాసిన తరువాత అందులో చొప్పించడం కోసం ఆలోచించటమో చెయ్యాలి. కొద్దిగా అనుభవం వచ్చి రచనలో తాదాత్మ్యం చెంది వ్రాస్తున్నప్పుడు ఇలాంటి కొటేషన్స్ రచయితకి వాటంతటవే వస్తాయి. అంతవరకూ కృషి తప్పదు.

రచనలో కొటేషన్స్ కాకుండా కొన్ని మంచి వాక్యాలు కూడా ఉండాలి. ఆ వాక్యాలు భావుక్యానికి సంబంధించినవి అయి వుండొచ్చు. సమాజ పరిశీలనకు సంబంధించినవి అయి ఉండొచ్చు, మొత్తం మీద అవి చదివి 'అబ్బా ఈ రచయిత ఎంత బాగా వ్రాసాడు!" అనుకోకపోతే ఆ నవల పాపులర్ అవదు.

"ఒక కన్నీటి చుక్క నా చెక్కిలి మీద జారుతూ అన్నది. మిత్రమా! నీ కష్టాల్లో, సుఖాల్లో నిక్షిప్తమై నీ గుండెల్లోనే ఉండి పోయాను. ఈ క్షణాన నేను బయటపడడం ద్వారా నీకేమ్మాత్రమైనా ఆనందం కలిగితే అందుకు నేను సంతోషిస్తాను."

"నిదురపోతున్న రాజకుమార్తెను మునుతట్టుతో లేపుతున్నట్టు, రాత్రంతా నిదురపోయిన సెలయేటిని బిందె అడుగుల్తో తట్టి లేపుతున్నారు పల్లె గృహిణులు. "

"ఆమె మోము అరవిందము, నడుము కలవింకము.."

ఈ విధంగా శైలి ద్వారా, భావుకత్వం ద్వారా పాఠకులని ఆకట్టుకోవచ్చు. ఇలాంటి మంచి మంచి సూక్తులు కానీ, భావుకత్వంగానీ, అందమైన వాక్యాలు గానీ ఇంగ్లీషు పాపులర్ నవలల్లో ఉండవు. తెలుగు నవల చేసుకున్న అదృష్టమిది.

మామూలు తెలుగు నవలల్లోనూ, డిటెక్టివ్, సస్పెన్స్, థ్రిల్స్, హారర్ నవలల్లోనూ మంచి వాక్యాలూ, ప్రయోగాలూ, భావాలూ లేక పోవటం వల్లనే అవి రెండో ముద్రణకు నోచుకోవు. ఈ విషయం ప్రతి పాపులర్ రచయితా గమనించాలి.

వచ్చే సంచికలో.. శైలిలో ప్రాస, లయ